

Nr 44.*Utlåtande i anledning av väckta motioner om viss ändring i 12 § lagen om semester.*

Andra lagutskottet har till behandling förehått två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nr 13 i första kammaren av herr *Norling m. fl.* samt nr 16 i andra kammaren av herr *Lundberg*.

I motionerna kritiseras bestämmelserna om uppdelning av semester i 12 § lagen den 29 juni 1945 om semester. Lagrummets lydelse är följande.

Arbetsgivaren äger bestämma, när semester skall utgå; dock bör semestern, om arbetstagaren icke annat begär, såvitt möjligt förläggas till sommartid. Utan arbetstagarens medgivande må semestern icke förläggas till sådan tid för hans bortovaro från arbetet, som enligt 7 § andra stycket b)—d) och tredje stycket skall jämföras med tid å vilken arbete utförts.

Semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren. Överstiger semestertiden tolv dagar, må dock semestern förläggas till två skilda perioder, av vilka den ena utgör minst tolv dagar.

Semester för arbetstagare å fartyg må icke utan arbetstagarens medgivande utgå annat än i svensk hamn.

I motionen I: 13 yrkas, att riksdagen måtte besluta om sådan ändring i semesterlagen »att första stycket i 12 § får följande lydelse:

12 §. Semester skall utgå i ett sammanhang, såvida icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren.»

Även motionen II: 16 går ut på att bestämmelsen i 12 § semesterlagen om arbetsgivarens rätt att besluta om delning av semester skall upphävas. Motionären yrkar, »att riksdagen måtte besluta antaga följande förslag till

LAG

angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 29 juni 1945 (nr 420) om semester.

Härigenom förordnas, att 12 § lagen den 29 juni 1945 om semester skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Arbetsgivaren äger bestämma, när semester skall utgå; dock bör semestern, om arbetstagaren icke annat begär, såvitt möjligt förläggas till sommartid. Utan arbetstagarens medgivande må semestern icke förläggas till sådan tid för hans bortovaro från arbetet, som enligt 7 § andra stycket b)—d) och tredje stycket skall jämföras med tid å vilken arbete utförts.

(Gällande lydelse.)

Semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren. *Överstiger semestertiden tolv dagar, må dock semestern förläggas till två skilda perioder, av vilka den ena utgör minst tolv dagar.*

Semester för arbetstagare å fartyg må icke utan arbetstagarens medgivande utgå annat än i svensk hamn.

(Föreslagen lydelse.)

Semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1955.

Beträffande de skäl som åberopats till stöd för de i motionerna framställda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna.

Tidigare behandling av frågan.

Arbetstidsutredningens undersökningar och förslag.

De nuvarande bestämmelserna om semesterns förläggning fingo sin utformning i samband med att den allmänna treveckorssemestern infördes.

I sitt betänkande rörande tre veckors semester (SOU 1950: 32) upptog *arbetstidsutredningen* till undersökning i huvudsak tre alternativ till utformningen av semestern.

Alternativ I. Semestern utgår i ett sammanhang och bör om möjligt förläggas till sommaren. Delning av semestertiden skall kunna ske efter överenskommelse mellan arbetsgivaren och arbetstagaren. Utan att dylik överenskommelse föreligger skall delning av semestern kunna ske efter medgivande av arbetarskyddsstyrelsen, då sammanhängande semester skulle medföra avsevärd olägenhet för företagets drift. Dock skall semestertiden i detta fall icke kunna uppdelas i mer än två perioder, av vilka den ena skall utgöra minst två veckor.

Alternativ II. Semestern bör om möjligt förläggas till sommaren. Delning av semestertiden skall kunna ske efter överenskommelse mellan arbetsgivaren och arbetstagaren. Om dylik överenskommelse icke kan träffas, skall arbetsgivaren kunna uppdelas semestertiden i två perioder, varav en skall utgöra minst två veckor.

Alternativ III. Detta alternativ skiljer sig från alternativ II såtillvida, att arbetsgivaren — om överenskommelse icke kan träffas med arbetstagaren — skall kunna uppdelas semestertiden i två eller flera perioder,

varav en skall omfatta minst två veckor. Den återstående semestertiden skall alltså kunna utgivis i form av enstaka ledighetsdagar.

Över de alternativa förslagen hördes arbetsmarknadens organisationer. Vidare verkställdes särskild undersökning angående berörda arbetstagargruppers semestervanor och semesterönskemål.

Vid avvägningen av de olika alternativen erinrade utredningen om att de tidigare bestämmelserna om semesterns förläggning inneburo en maktfördelning; arbetsgivaren bestämde till vilken del av året semestern skulle vara förlagd, medan arbetstagarens samtycke fordrades för delning av semestern. Enligt utredningens mening hade detta förhållande varit lyckligt. Härav finge emellertid icke dragas den slutsatsen, att man även vid tre veckors semester borde upprätthålla denna maktfördelning i exakt samma utformning som för närvarande. Utsträcktes semestern till tre veckor, komme nämligen arbetstagarnas inflytande genom rätten att kunna vägra en delning av semestern att få en väsentligt ökad betydelse, då det många gånger måste vara betydligt svårare för arbetsgivaren att utlägga semestrarna i odelade treveckorsperioder än som för närvarande i odelade perioder om endast två veckor. Härtill komme även ett annat förhållande. Därest man åt arbetstagarna gäve rättigheten att vägra delning av treveckorssemestern, kunde man komma i den ställningen att arbetsgivarna, i de fall då det ej bleve möjligt att träffa uppgörelse om delning, såge sig tvingade att i viss utsträckning upphöra med att ge sommarsemester.

Utredningen kom till att börja med till den slutsatsen, att alternativ III icke borde komma i fråga.

Utredningen ansåg sig icke heller kunna förorda alternativ I. Det karakteristiska för detta alternativ vore att delning av semestern icke skulle kunna ske av arbetsgivaren ensam. Frågor rörande förläggning och delning av semestern torde med hänsyn härtill bli föremål för förhandlingar mellan å ena sidan arbetsgivaren eller hans organisation och å andra sidan vederbörande arbetstagarorganisation. Många gånger skulle man kunna räkna med att på detta sätt få till stånd överenskommelser om semesterns förläggning och eventuella delning. Man kunde emellertid icke utgå från antagandet, att det skulle bli möjligt att åvägabringa överenskommelser om delning i alla de fall, då ett verkligt behov därav föreläge. Utginge man från huvudprincipen i alternativ I, måste det därför finnas någon utväg, varigenom en delning kunde komma till stånd mot arbetstagarnas önskningsar. Det hade med hänsyn härtill förutsatts, att i de fall, då en dylik överenskommelse icke kunnat komma till stånd, en statlig myndighet, arbetarskyddsstyrelsen, skulle äga rätt föreskriva om uppdelning av semestern på två perioder, varav den ena skulle omfatta minst två veckor i en följd. Detta sätt för delning av semestern hade hämtats ur särskilda semesterlagen. Att märka vore dock att denna lag ägde tillämpning endast å ett förhållandevis litet antal arbetstagarare. Enligt vad

utredningen inhämtat hade endast två framställningar gjorts om delning av semestern under hänvisning till denna lag. Den ena framställningen hade icke föranlett något beslut, enär överenskommelse mellan parterna träffats. I andra fallet hade inledda förhandlingar medfört, att arbetsgivaren tagit tillbaka sin framställning. Om en motsvarande bestämmelse infördes i den allmänna semesterlagen, skulle den komma att få en helt annan och väsentligt större räckvidd. Man hade anledning vänta sig, att en dylik utväg skulle medföra en avsevärd ansvällning av arbetsbördan för arbetarskyddsstyrelsen. Dessutom kunde man frukta att framställningar om delning av semestern komme att koncentrera sig till en förhållandevis begränsad del av året. I de yttranden, som avgivits över de olika alternativen, hade förslaget att tilldela en statlig myndighet rätt att föreskriva om delning av semestern genomgående avstyrkts. I denna punkt hade arbetsgivarsidan och arbetstagensidan varit fullständigt eniga. Man hade fruktat en byråkratisering av handläggningen av semesterärendena, och man trodde icke att det bleve möjligt för en myndighet att handlägga ärendena med den snabbhet, som måste vara en förutsättning för att systemet skulle fungera tillfredsställande. Dessa farhågor vore säkerligen befogade.

Utredningen framhåller vidare, att en alltför stark koncentration kunde komma att äventyra arbetstagens möjligheter att få ut det bästa ur en tre veckors semester. Med hänsyn till vårt lands klimatiska förhållanden komme semestrarna med all sannolikhet att ständigt förläggas till en förhållandevis begränsad del av året.

Utredningen fann på i huvudsak nu anförda skäl alternativ II vara i varje fall då den lämpligaste utformningen av treveckorssemestern och förordade detta alternativ.

Kungl. Maj:ts förslag och 1951 års riksdag.

I *proposition nr 72 till 1951 års riksdag* förelades riksdagen förslaget till ökning av den lagstadgade allmänna semestern till tre veckor om året. *Föredragande departementschefen* anförde i propositionen om semesterns förläggning bland annat följande.

Arbetstidsutredningen har uppställt tre olika alternativ. Enligt samtliga bibehålles den nuvarande i semesterlagen inskrivna rekommendationen, att semestern bör, såvitt arbetstagen ej önskar annorlunda, om möjligt förläggas till sommartid. Ej heller föreslås någon ändring i lagens regel, att parterna kunna träffa överenskommelse om sådan uppdelning av semestern, som de finna önskvärd. Vad som skiljer alternativen åt är i vad mån arbetsgivaren skall ha möjlighet att ensidigt bestämma om semesterns uppdelning.

Arbetstidsutredningen anser, att alternativ II är den i varje fall f. n. lämpligaste utformningen. I remissyttrandena ha framkommit olika me-

ningar rörande vilket av alternativen som är att föredraga. De som föredräda kroppsarbetarna ha i allmänhet motsatt sig, att arbetsgivarna skulle äga ensidigt uppdelning av semestern, och ha i enlighet härmed förordnat alternativ I. Tjänstemännens organisationer ha däremot i regel anslutit sig till alternativ II, alltså det alternativ som medger arbetsgivaren rätt att utlägga den tredje semesterveckan i en särskild period. Arbetsgivarsammanslutningarna åter ha allmänt tillstyrkt alternativ III, d. v. s. en ordning, som medger arbetsgivaren rätt att utan överenskommelse med arbetstagaren uppdelning av den tredje semesterveckan i enstaka ledighetsdagar. Övriga remissinstanser ha stannat för antingen alternativ II eller alternativ III.

För egen del vill jag först framhålla, att man icke bör alltför mycket understryka olikheterna mellan de tre alternativen. Av utredningen i ärendet framgår, att parternas intressen i fråga om en eventuell delning av semestern i många fall kunna antagas överensstämma. Från arbetsgivar sidan har sålunda framhållits, att semestern ofta skulle komma att utgå i ett sammanhang, även om arbetsgivarna erhöle rätt att förordna om delning. Omvänt ha från arbetstagarhåll uttalats vissa sympatier för delad semester; och arbetarnas organisationer ha genomgående förklarat sig villiga att genom överenskommelse medverka till delning av semestern, då så kunde visa sig nödvändigt med hänsyn till förhållandena inom yrket. Goda förutsättningar böra alltså föreligga för att parterna i betydande utsträckning skulle kunna i samförstånd lösa frågan hur semestern lämpligen bör utgå.

Lagbestämmelser måste emellertid finnas för det fall, att uppgörelse icke träffas mellan parterna. Härvidlag torde till en början icke kunna förnekas, att reformens värde ur rekreationssynpunkt minskas om den nya semesterveckan splittras upp på enstaka ledighetsdagar. En dylik uppdelning av den tredje semesterveckan synes dessutom endast undantagsvis vara absolut nödvändig. I de fall, då ett verkligt behov därav föreligger, torde en överenskommelse härom kunna komma till stånd. Alternativ III torde därför ej böra lagfästas. Vad angår alternativ I torde kunna sägas, att en semester om tre veckor om året i de flesta fallen bör skänka den enskilde arbetstagaren det största måttet av rekreation, om den utgår i ett sammanhang. Å andra sidan kan man icke bortse från att vissa delar av näringslivet ha ett sakligt grundat intresse av att kunna förlägga den nyttillkommande semesterveckan till en särskild period. Att helt lita till att detta intresse skall bli tillgodosett genom frivilliga överenskommelser torde icke låta sig göra. Ej heller synes det — när fråga är om allmän treveckorssemester — lämpligt att tilldelas någon statlig myndighet rätt att förordna om delning av semestern i de fall detta skulle visa sig behöfligt. Till detta kommer, att det stora flertalet arbetstagare i vårt land av naturliga skäl önskar få sin semester förlagd till sommaren, vilket ju rekommenderas i lagen. Redan nu äro kommunikationsmedlen och olika slag av semesteranordningar hårt belastade under denna tid på året, och ett val av alternativ I skulle onekligen vara ägnat att allvarligt skärpa överbelastningen. Icke minst ur arbetstagararnas egen synpunkt skulle en sådan konsekvens av semesterförlängningen vara olycklig. Såsom utredningen framhållit, bör man därför i början gå fram med försiktighet, så att semesterreformen, som moltses med så stora förväntningar, icke blir en besvikelse genom att möjligheterna till miljöombyte och friluftsliv sommartid försämrats. Även en annan omständighet bör beaktas i detta sammanhang. Om arbetstagararna finge ovillkorligt rätt att utfå hela treveckorssemestern i ett sammanhang, 2 — *Bihang till riksdagens protokoll 1954. 9 saml. 2 avd. Nr 43—45.*

kan det befaras, att arbetsgivarna i viss utsträckning såge sig nödsakade att förlägga semestern till annan tid än sommaren. Arbetstagarna skulle i så fall icke få någon del av sin semester under den för dem gynnsammaste tiden på året. En sådan lösning skulle i regel innebära större nackdel för de anställda än om de finge två veckors sommarsemester och en veckas semester å annan tid på året.

Jag delar därför utredningens uppfattning, att alternativ II åtminstone f. n. innebär den lämpligaste utformningen av treveckorssemestern. Härvid förutsätter jag, att arbetsmarknadens parter förhandlingsvägen taga upp frågan om semesterns förläggning i syfte att uppnå överenskommelse om den ordning, som i varje särskilt fall så långt det är möjligt tillgodoser såväl arbetsgivarnas som arbetstagarnas berättigade intressen.

Andra lagutskottet, som behandlade propositionen, hade även att taga ställning till i motioner framställda yrkanden å ena sidan om sådan utformning av bestämmelserna att den del av semestern, som översteg tolv dagar, kunde förläggas till arbetsfria lördagar eller på annat sätt, och å andra sidan att semestern skulle utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffades med arbetstägaren.

I anledning av framställningarna av förstnämnda innehåll uttalade utskottet i sitt *utlåtande nr 28* att frågan om en uppdelning av den nytillkomna tredje veckan i enstaka dagar i förekommande fall borde lösas genom frivilliga överenskommelser mellan parterna på arbetsmarknaden. Kunde uppgörelse härutinnan icke träffas borde gälla att arbetsgivaren ej mot arbetstägarens önskan skulle kunna uppdelas semestern på fler perioder än två. Vid detta ställningstagande kunde utskottet ej tillstyrka bifall till vad i detta avseende hemstälts.

Beträffande frågan huruvida semestern skall utgå i ett sammanhang hade utskottet främst fäst sig vid den av departementschefen befarade konsekvensen, att arbetsgivarna måhända komme att se sig nödsakade att förlägga semestern till annan tid än sommaren, om arbetstagarna finge ovillkorlig rätt att utfå hela treveckorssemestern i ett sammanhang. Utskottet anslöt sig till de skäl Kungl. Maj:t förebragt mot en sådan förläggningsregel.

Utskottet anförde i detta sammanhang vidare:

Som förut angivits är grunden till semesterreformen det starka behov av vederkvickelse, som förefinnes hos människan av i dag. För att semestern skall kunna erbjuda ett behöfligt tillskott av friska krafter, är det av betydelse, att medel finnas att tillgå för ett förnuftigt utnyttjande av semestern. Genom den utökning av semestertiden, som nu föreslås, därvid semestrarna sannolikt komma att koncentreras till en begränsad tid av sommaren, torde de anordningar i olika hänseenden, som nu förekomma för tillgodoseende av de semestrande (hotell, pensionat, kommunikationer m. m.), svårligen förslå. Det bör ankomma på arbetsmarknadens parter att sinsemellan söka finna lämpliga metoder för ett ändamålsenligt ordnande av semestern.

Utskottets utlåtande godkändes av riksdagen.

1953 års riksdag.

Vid 1953 års riksdag väcktes i motioner förslag om att bestämmelsen i 12 § semesterlagen om rätt för arbetsgivare att uppdelade semester, som överstiger 12 dagar, skulle upphävas.

Andra lagutskottet, som behandlade motionerna, inhämtade remissyttrandet från Tjänstemännens centralorganisation, Landsorganisationen och Svenska arbetsgivareföreningen. Organisationerna anslöt sig i sina yttranden till de uppfattningar de tidigare i remissyttrandet över arbetstidsutredningens betänkande rörande tre veckors semester hävdad.

Tjänstemännens centralorganisation hänvisade till att organisationen i sitt ställningstagande till semesterreformen 1951 framhållit, att även om det ur vissa tjänstemannagrupper synpunkt var synnerligen angeläget att semestern utgick i ett sammanhang fann TCO det svårt att ur andra synpunkter förorda lagstiftning med en sådan generell regel. En synpunkt som enligt TCO:s förmenande borde ägnas den största uppmärksamhet var, att om man åt de anställda gav rättighet att vägra delning av treveckorssemestern, kunde detta medföra att om uppgörelse om sådan delning ej kunde åstadkommas, kunde arbetsgivaren tvingas att i viss utsträckning förlägga den odelade treveckorssemestern till annan tidpunkt på året än sommaren. En ordning som medgav två veckors sammanhängande semester — om möjligt under sommaren — medan den återstående veckan disponerades efter överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare, var enligt TCO:s ställningstagande den lämpligaste lösningen. TCO förutsatte därvid att för sådana områden, där en uppdelning av semestern på två perioder skulle innebära avsevärda olägenheter, skulle förhandlingar komma att upptagas mellan löntagare och arbetsgivarparten om sammanhängande semester. Under den tid som förflutit sedan treveckorssemestern infördes hade icke enligt organisationens uppfattning sådana erfarenheter vunnits att det fanns anledning att frångå det tidigare ställningstagandet. Organisationen ansåg sig därför icke kunna tillstyrka de föreslagna lagändringarna.

Landsorganisationen hänvisade till att organisationen tidigare tillstyrkt den förläggningsregeln, att semestern i sin helhet skulle förläggas i ett sammanhang, såframt ej överenskommelse om annan ordning träffats med arbetstagaren. Att döma av den omfattning, i vilken — för år 1953 — uppgörelser redan träffats om i sin helhet sammanhängande semester, syntes svårigheterna för tillämpningen av en sådan regel ha betydligt överdrivits vid treveckorssemesterns genomförande.

Svenska arbetsgivareföreningen, som avstyrkte motionerna, erinrade om att frågan om semesterns förläggning gjordes till föremål för noggrant övervägande i samband med semesterreformen 1951. Den utformning lagen då erhöll kunde betraktas som en kompromiss. Därefter hade, såvitt för-

eningen kunde finna, intet inträffat, som utgjorde en komplettering av tidigare kända förhållanden. Det skulle enligt föreningens mening vara synnerligen olyckligt, om lagen skulle ändras på det sätt, som motionärerna föreslagit. Därigenom skulle en av produktionstekniska skäl betingad uppdelning av semestern komma att förhindras, så snart överenskommelse härom icke kunde träffas mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Utskottet avstyrkte motionerna i sitt utlåtande nr 20. Utskottet anförde därvid efter att ha erinrat om att lagens huvudregel är att semester skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren:

När treveckorssemestern genomfördes stod det emellertid klart, att vissa grenar inom näringslivet hade sakligt grundat intresse att kunna uppdelas den förlängda semestern. För de fall, där frivillig överenskommelse enligt huvudregelns hänvisning icke kunde ernås, fordrades därför laglig reglering. Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen övervägdes härvid olika alternativ. När man stannade för den nuvarande utformningen, som medger arbetsgivaren rätt att förlägga den tredje semesterveckan till en särskild period, var detta resultatet av en avvägning främst mellan å ena sidan arbetstagarens intresse av en sammanhängande semester och å den andra de krav på möjligheter att uppdelas semestern på flera perioder, som betingas av produktionstekniska synpunkter. Av betydelse vid denna bedömning var bland annat att en ovillkorlig rätt för arbetstagarna att utfå hela treveckorssemestern i ett sammanhang kunde befaras medföra ökade hinder för arbetsgivarna att förlägga semestern till sommarmånaderna.

Det stora flertalet av de arbetstagare, som beröras av 1951 års semesterreform, komma först i år i åtnjutande av fulla tre veckors semester. Nämnvärd erfarenhet saknas därför av semesterbestämmelsernas tillämpning. För innevarande år torde dock i stor utsträckning uppgörelser ha träffats om semester i ett sammanhang.

Med hänvisning till det sagda finner utskottet anledning saknas att frångå det beslut om semesterns utformning, som statsmakterna så sent som år 1951 fattade. Med översyn av ifrågavarande bestämmelser bör anstå tills rikare erfarenhet vunnits.

Riksdagen avslög motionerna.

Utskottet.

Vid genomförandet av treveckorssemestern stadgades rätt för arbetsgivarna att besluta om uppdelning i två skilda perioder av semestertid, som översteg tolv dagar. Det underströks emellertid såväl i arbetstidsutredningens betänkande om tre veckors semester som i propositionen i ämnet, att parternas intressen i fråga om en eventuell delning av semestern ofta kunde antagas överensstämma. Från arbetsgivarhåll hade uttalats, att man hade att vänta att tendensen till gemensamhetssemester skulle öka vid en övergång till treveckorssemester, och man räknade med att goda förutsättningar skulle föreligga för att parterna skulle kunna i samförstånd genom överenskommelser lösa frågor om hur semestern lämpligen skulle utgå. Att

man det oaktat införde det nämnda stadgandet berodde främst på att man ansåg det uppenbart, att vissa grenar av näringslivet hade ett sakligt grundat intresse av att kunna förlägga den nytillkomna tredje semesterveckan till en särskild period, och att det icke lät sig göra att helt lita till att detta intresse skulle tillgodoses genom frivilliga överenskommelser. Bestämmelsen infördes således närmast som en för dylika fall avsedd undantags- eller reservföreskrift. Som ett alternativ till den nu lagfästa regeln övervägdes, att en statlig myndighet skulle äga besluta över frågor om delning av semester. Detta alternativ avstyrktes emellertid enhälligt av arbetsmarknadens parter.

Treveckorssemestern har i full utsträckning utgått endast från och med förra året. Erfarenheterna av bestämmelsernas tillämpning är därför ännu tämligen begränsade. Utvecklingen torde dock ha bekräftat antagandet, att parterna i stor utsträckning skulle genom överenskommelser lösa frågan om hur semestern lämpligen bör förläggas. Överenskommelserna torde vidare till den alldeles övervägande delen ha inneburit, att semestern skall utgå sammanhängande. En lösning måste dock finnas i lagen för sådana fall, där överenskommelse icke uppnås om hur semestern skall uttagas. Huruvida den nuvarande bestämmelsen därom bör ändras kan enligt utskottets mening tillförlitligen bedömas först efter något längre tids erfarenhet av utvecklingen på området.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att förevarande motioner, I: 13 och II: 16, icke måtte
föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 2 november 1954.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Norman, Nils Elowsson, Axel E. Svensson, Anders E. Johansson, fru Carlqvist, herrar Magnusson, Kronstrand och Nils Theodor Larsson;

från a n d r a kammaren: fru Johansson i Norrköping, herr Nilsson i Göteborg*, fru Västberg*, herrar Hagård, Lundberg, fröken Höjer, herrar Königson och Larsson i Hedenäset.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Lundberg*, *Axel E. Svensson*, fru *Västberg* och herr *Königson*, vilka ansett att utskottets yttrande bort ha följande lydelse.

Vid genomförandet av treveckorssemestern stadgades rätt för arbetsgivarna att besluta om uppdelning i två skilda perioder av semestertid, som översteg tolv dagar. Med hänsyn till att semestern får betraktas som en intjänt löneförmån och att semesterns syfte är att skydda arbetstagarna från en för hastig förslitning måste det emellertid anses som oegentligt, att en arbetsgivare skall kunna ensidigt besluta om delning av semester. Treveckorssemestern måste betraktas som ett minimum, och en splittring av denna kan omöjliggöra verklig rekreation, medföra ökade kostnader och hindra arbetstagaren och hans familj från att rationellt utnyttja semestertiden. En uppdelning av treveckorssemester med hänsyn till produktionstekniska och likartade faktorer bör därför endast få ske om skälen därtill är mycket starka. Den i motionerna förordade ändringen i semesterlagen utgör intet hinder för parterna att träffa överenskommelser om delning av semester, och erfarenheterna från arbetsmarknadsparternas förhandlingar i dylika frågor ger anledning räkna med att arbetarnas organisationer skall medverka till att överenskommelser om uppdelning kommer till stånd i de fall, då verkligt behov därav föreligger.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till motionerna I: 13 och II: 16, för sin del antaga följande förslag till

LAG

angående ändrad lydelse av 12 § andra stycket lagen den 29 juni 1945 (nr 420) om semester.

Häri genom förordnas, att 12 § andra stycket lagen den 29 juni 1945 om semester skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse.)

Semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren. *Överstiger semestertiden tolv dagar, må dock semestern förläggas till två skilda perioder, av vilka den ena utgör minst tolv dagar.*

(Föreslagen lydelse.)

Semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1955.
